

صدویک اسطوره از کتاب مقدس

چگونه کاتبان باستان تاریخ کتاب مقدس را نوشتند

گری گرین برگ

www.ketab.ir

ترجمه

حمید پژوهش

ویراسته

علی طیرانی حاجیان

سرشناسه:	گرینبرگ، گری، ۱۹۴۳-م. Greenberg, Gary
عنوان و نام پدیدآور:	مصدویک اسطوره از کتاب مقدس: چگونه کاتبان باستان تاریخ کتاب مقدس را نوشتند / گری گرین برگ؛ ترجمه حمید پژوهش؛ ویراستار علی طیرانی حاجیان
مشخصات نشر:	تهران: قارون، ۱۳۸۲
مشخصات ظاهری:	۴۵۵ ص.: نقشه
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۹۹۵۷-۸۷-۶
یادداشت:	عنوان اصلی:
	101 Myths of the Bible: How Ancient Scribes Invented Biblical History, c2000.
موضوع:	کتاب مقدس. عهد عتیق -- وقایع تاریخی
موضوع:	اسطوره در کتاب مقدس
شناسه افزوده:	پژوهش، حمید، ۱۳۲۸ -، مترجم
رده بندی کنگره:	BS۱۱۹۷
رده بندی دیویی:	۲۲۱/۶۸
شماره کتابشناسی ملی:	۹۳۳۳۸۲۸

این کتاب ترجمه‌ای است از:
101 Myths of the Bible
How Ancient Scribes Invented Biblical History, 2000
Gary Greenberg

صدویک اسطوره از کتاب مقدس
چگونه کاتبان باستان تاریخ کتاب مقدس را نوشتند
گری گرین‌برگ
ترجمه حمید پژوهش

ویراستار:	علی طیرانی حاجیان
صفحه‌آرا:	زهره پوری‌آفر
طراح جلد:	حکمت شکبیا
نویسند: چاپ:	دوم، ۱۴۰۲ (چاپ اول، دی ۱۴۰۲)
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۹۹۵۷-۱۷-۶

همه حقوق چاپ و نشر محفوظ است

www.ketab.ir

نشر فارابی

کتابفروشی نشر فارابی:	تهران، خیابان انقلاب، روبه‌روی سینما بهمن، بازارچه کتاب، پلاک ۱۵.
تلفن:	۶۶۴۱۳۵۳۹-۶۶۴۶۵۷۸۱
آدرس سایت:	www.farabipublishing.ir
آدرس اینستاگرام:	@farabipublishing

فهرست

۱۱	سخن ناشر
۱۳	پیشگفتار نویسنده
۲۱	پیش درآمد
۳۹	درباره اصطلاحات
۴۱	جدول زمانی تاریخ کتاب مقدس
۴۵	بخش اول: اسطوره‌های آفرینش
۴۷	نگاهی اجمالی
۵۷	اسطوره ۱: در آغاز همه چیز بدون شکل و تهی بود.
۶۰	اسطوره ۲: خداوند آفرینش را با تلفظ واژه‌ای آغاز کرد.
۶۲	اسطوره ۳: آفرینش با آشکار شدن روشنایی آغاز شد.
۶۴	اسطوره ۴: خداوند در نخستین روز روشنایی را از تاریکی جدا کرد.
۶۷	اسطوره ۵: فلکی از آب‌های اولیه پدید آمد.
۶۹	اسطوره ۶: خداوند فلک را آسمان نامید.
۷۱	اسطوره ۷: خداوند آب‌ها را در یک مکان گرد آورد.
۷۴	اسطوره ۸: گیاهان پیش از خورشید پدیدار شدند.
۷۶	اسطوره ۹: خداوند اجرام آسمانی را آفرید.
۷۹	اسطوره ۱۰: پرندگان از آب‌های اولیه برخاستند.
۸۱	اسطوره ۱۱: خداوند مرد و زن را به شکل خویش آفرید.

- اسطوره ۱۲: خداوند آدم و حوا را در روز ششم آفرید. ۸۵
- اسطوره ۱۳: خداوند انسان را بر موجودات مسلط کرد. ۸۹
- اسطوره ۱۴: خداوند در روز سوم زمین را آفرید. ۹۱
- اسطوره ۱۵: خداوند در روز هفتم به استراحت پرداخت. ۹۴
- اسطوره ۱۶: خداوند در پایان آفرینش به استراحت پرداخت. ۹۷
- اسطوره ۱۷: آسمان ها و زمین فرزندی داشته اند. ۱۰۰
- اسطوره ۱۸: آدم و حوا نخستین انسان ها بودند. ۱۰۳
- اسطوره ۱۹: خداوند آدم را از خاک زمین شکل بخشید. ۱۰۵
- اسطوره ۲۰: خداوند درخت زندگی و درخت دانش خیر و شر را کاشت. ۱۰۹
- اسطوره ۲۱: آدم خواهد مرد اگر از میوه درخت دانش بخورد. ۱۱۲
- اسطوره ۲۲: خداوند ممنوع کرد که آدم از میوه معینی بخورد. ۱۱۵
- اسطوره ۲۳: حوا از دنده آدم آفریده شد. ۱۱۷
- اسطوره ۲۴: آدم خردمندی را بدون جاودانگی به دست آورد. ۱۱۹
- اسطوره ۲۵: موجودات دیگری پیش از آدم و حوا در باغ عدن وجود داشتند. ۱۲۱
- اسطوره ۲۶: خداوند باغی را در شرق عدن طراحی کرد. ۱۲۳
- اسطوره ۲۷: آدم و حوا در باغ عدن، یک زندگی ابتدایی داشتند. ۱۲۷
- اسطوره ۲۸: مار زرنک تر از هر جانور دیگری بود. ۱۳۰
- اسطوره ۲۹: خداوند آدم و حوا و مار را مجازات کرد. ۱۳۲
- اسطوره ۳۰: قانن (قابیل) هابیل را به قتل رساند. ۱۳۵
- اسطوره ۳۱: قانن شهری در شرق عدن بنا کرد. ۱۴۰
- اسطوره ۳۲: خداوند توفانی برای نابودی نوع بشر فرستاد. ۱۴۳
- اسطوره ۳۳: حام پدر کنعان بود. ۱۴۷
- اسطوره ۳۴: نوح پرندگانی را فرستاد تا اطمینان یابد.... ۱۵۰
- اسطوره ۳۵: توفان ده نسل پس از پیدایش انسان به وقوع پیوست. ۱۵۴
- اسطوره ۳۶: همه زندگانی این جهان شیرانه شده است و باید که نابود گردد. ۱۵۸
- اسطوره ۳۷: پسران خداوند با دختران انسان ازدواج کردند. ۱۶۲
- اسطوره ۳۸: نوح فقط یک جفت از هر موجودی را حفظ کرد. ۱۶۵

- ۱۶۷ اسطوره ۳۹: بارش باران چهل روز و چهل شب ادامه داشت.
- ۱۶۹ اسطوره ۴۰: توفان سراسر زمین و کوه‌ها را پوشاند.
- ۱۷۰ اسطوره ۴۱: پس از توفان، نوح همه حیوانات پاک را قربانی کرد.
- ۱۷۱ اسطوره ۴۲: همه جانداران خارج از کشتی نوح، نابود شدند.
- ۱۷۳ اسطوره ۴۳: خداوند زبان مشترک انسان را در هم ساخت و...
- ۱۷۵ اسطوره ۴۴: کشتی نوح بر کوه‌های آرات فرود آمد.
- ۱۷۷ اسطوره ۴۵: پسران نوح ملت‌های جهان را پایه‌گذاری کردند.
- ۱۷۹ اسطوره ۴۶: نمرود بابل را فتح کرد.
- ۱۸۳ اسطوره ۴۷: پسران حام عبارت بودند از کوش، مصرایم، فوط و کنعان.

بخش دوم: اسطوره‌های بنیانگذاران

- ۱۸۷ نگاهی اجمالی
- ۱۸۹ اسطوره ۴۸: ابراهیم از اور کلدانیان آمد.
- ۱۹۹ اسطوره ۴۹: ابراهیم مصر را به سوی کنعان ترک کرد.
- ۲۰۲ اسطوره ۵۰: خداوند سدوم و عموره (گومرا) را نابود کرد.
- ۲۰۶ اسطوره ۵۱: همسر لوط به ستونی از نمک تبدیل شد.
- ۲۱۵ اسطوره ۵۲: لوط، آمون و موآب را به فرزندی گرفت.
- ۲۱۸ اسطوره ۵۳: ابراهیم وانمود کرد که سازه خواهر اوست.
- ۲۲۱ اسطوره ۵۴: یعقوب و عیسو در رحم مادر با هم جنگیدند.
- ۲۲۷ اسطوره ۵۵: یعقوب، عیسو را در مورد حق نخست‌زادگی اش فریب داد.
- ۲۳۰ اسطوره ۵۶: یعقوب رؤیایی در مورد نردبانی تا آسمان داشت.
- ۲۳۶ اسطوره ۵۷: یعقوب با بیگانه‌ای کشتی گرفت.
- ۲۴۰ اسطوره ۵۸: خداوند نام یعقوب را به اسرائیل تغییر داد.
- ۲۴۴ اسطوره ۵۹: عیسو همان اِدوم است.
- ۲۴۷ اسطوره ۶۰: یعقوب را حیل را در بیت‌لحم به خاک سپرد.
- ۲۴۹ اسطوره ۶۱: شاهزاده شکیم به دینه تجاوز کرد.
- ۲۵۱ اسطوره ۶۲: ابراهیم پسر خود را «او خندید» نامید.

- اسطوره ۶۳: پسران یعقوب دوازده قبیله بنی اسرائیل را تشکیل دادند. ۲۶۰
- اسطوره ۶۴: روبین، پسر بزرگ یعقوب بود. ۲۶۵
- اسطوره ۶۵: یعقوب، شمعون و لاوی را از رهبری رد صلاحیت کرد. ۲۶۷
- اسطوره ۶۶: یعقوب عصای سلطنت را به یهودا تقدیم کرد. ۲۷۲
- اسطوره ۶۷: بنیامین در کنعان متولد شد. ۲۷۴
- اسطوره ۶۸: دان قبیله ای اسرائیلی بود. ۲۷۶
- اسطوره ۶۹: یعقوب یک تن پوش رنگین به یوسف داد. ۲۷۹
- اسطوره ۷۰: برادران یوسف او را به بردگی فروختند. ۲۸۱
- اسطوره ۷۱: همسر فوطیفار کوشید تا یوسف را اغوا کند. ۲۸۸

بخش سوم: اسطوره های قهرمانان

- نکاهی اجمالی ۲۹۳
- اسطوره ۷۲: مصر، اسرائیلیان را به مدت چهارصد سال به بردگی گرفت. ۲۹۵
- اسطوره ۷۳: یوکید، موسای نوزاد را در صندوقی قرار داد. ۳۰۲
- اسطوره ۷۴: دختر فرعون به موسی نامی عبری بخشید. ۳۰۹
- اسطوره ۷۵: خداوند ده مصیبت بر مصر نازل کرد. ۳۱۵
- اسطوره ۷۶: لشکریان فرعون در دریای سرخ غرق شدند. ۳۱۷
- اسطوره ۷۷: هارون گوساله ای طلایی ساخت. ۳۲۱
- اسطوره ۷۸: موسی ده فرمان خود را به بنی اسرائیل ارائه داد. ۳۲۶
- اسطوره ۷۹: صندوق عهد شامل ده فرمان بود. ۳۳۰
- اسطوره ۸۰: موسی، حشبن، شاو سیحون را شکست داد. ۳۴۴
- اسطوره ۸۱: خداوند از ورود موسی به کنعان جلوگیری کرد، زیرا... ۳۵۲
- اسطوره ۸۲: یوشع، اردن را تقسیم کرد. ۳۵۶
- اسطوره ۸۳: یوشع دیوارهای شهر اریحا را فرو ریخت. ۳۵۹
- اسطوره ۸۴: زحَب به جاسوسان اسرائیلی کمک کرد. ۳۶۱
- اسطوره ۸۵: یوشع شهر عای را ویران کرد. ۳۶۴
- اسطوره ۸۶: خورشید بر فراز جبعون بی حرکت ایستاد. ۳۶۶

- ۳۷۳ اسطوره ۸۷: یوشع اورشلیم را تسخیر کرد.
 ۳۷۶ اسطوره ۸۸: یوشع به جنگ شاه رابین از حاصور رفت.
 ۳۷۹ اسطوره ۸۹: یوشع، کنعان را فتح کرد.
 ۳۸۲ اسطوره ۹۰: یوشع، پس از مرگ موسی، بنی اسرائیل را رهبری کرد.
 ۳۸۴ اسطوره ۹۱: شیمجر، پسر عَنات بود.
 ۷۸۳ اسطوره ۹۲: دبورَه بنی اسرائیل را در مبارزه علیه کنعانیان متحد ساخت.
 ۳۹۳ اسطوره ۹۳: شمشون بیست سال داوری بنی اسرائیل را بر عهده داشت.
 ۴۰۱ اسطوره ۹۴: شمشون معبدی از فلسطینیان را در هم کوبید.
 ۴۰۴ اسطوره ۹۵: میکا از مادرش نقره دزدید.
 ۴۱۱ اسطوره ۹۶: داود، جلیات (جالوت) را به قتل رساند.
 ۴۱۶ اسطوره ۹۷: شاه شائول خودکشی کرد.
 ۴۱۹ اسطوره ۹۸: دربار یهودا با دربار شائول در شهر جبعون وارد نبرد شدند.
 ۴۲۳ اسطوره ۹۹: سلیمان کار اجباری را به بنی اسرائیل تحمیل نکرد.
 ۴۲۶ اسطوره ۱۰۰: دانیال آینده را پیش بینی کرد.
 ۴۳۰ اسطوره ۱۰۱: ملکه استر، یهودیان پارس را نجات داد.

- ۴۳۵ نتیجه گیری
 ۴۴۳ نقشه ها
 ۴۴۷ درباره نویسنده
 ۴۴۹ کتاب های منتشر شده توسط گری گرین برگ
 ۴۵۱ برای مطالعه بیش تر

سخن ناشر

کتابی که پیش رو دارید درباره کتاب مقدس است و تمرکز آن بر عهد عتیق و کتاب‌های آغازین عهد عتیق، موسوم به تورات، است. بسیاری از مطالب و داستان‌های این کتاب‌ها با عقاید و باورهای مسلمانان اشتراک دارد و البته تفاوت‌های چشمگیری نیز در آن‌ها دیده می‌شود و همین تفاوت‌هاست که باب عقیده به تحریف این کتاب را برای مسلمانان گشوده است. طبیعتاً نویسنده این کتاب نیز که مسلمان نبوده، به روایات اسلامی درباره شخصیت‌های مذهبی پرداخته و صرفاً کتاب مقدس را مدنظر قرار داده است.

نویسنده با این پیش‌فرض به سراغ روایت‌های کتاب مقدس رفته است که همه آن‌ها ریشه در اساطیر عبری و باورهای مردم مصر باستان دارند. او برای این پیش‌فرض صرفاً به شباهت این داستان‌ها و تقدم یکی بر دیگری توجه کرده و به این مسئله توجه نکرده است که شباهت میان روایت‌های متعدد، دلایل گوناگونی می‌تواند داشته باشد و لزوماً به معنی اقتباس یکی از دیگری نیست.

همچنین انتظار می‌رفت نویسنده اعتبار آکادمیک برای این پژوهش قائل باشد و ارجاعات علمی و مستندات موثق قابل‌قبولی ارائه دهد ولی متأسفانه ارجاعات کافی در این پژوهش دیده نمی‌شود و همین نکته باعث می‌شود خوانندگان گرامی خود را از پژوهش درباره مطالب این کتاب بی‌نیاز ندانند. همچنین باید توجه داشت که نویسنده جایگاه آکادمیک چندان قابل‌توجهی ندارد (-<https://www.tektonics.org/gk/green-bergg01.php>) و از این رو، این کتاب صرفاً دیدگاه‌ها و پرسش‌هایی را می‌تواند در ذهن

مخاطب مطرح نماید و باب پژوهش را باز کند. اما این کتاب از جهاتی مهم بوده و دلیل انتشار آن نیز همین است که در غرب خوانندگان فراوانی داشته و بسیار مورد توجه قرار گرفته است؛ ادعاهای متعددی در آن مطرح شده است که باب پژوهش‌های مهمی را در دین‌پژوهی باز می‌کند و در نهایت به خوانندگان در اثبات این نکته کمک می‌کند که کتاب مقدس امروزی، متنی آسمانی نیست و نوشته انسان‌های عادی است و تحریف‌شده بودن آن را بیش از پیش اثبات می‌کند.

همچنین باید توجه داشت که از میان صدویک اسطوره مطرح‌شده در این کتاب، فقط حدود یازده مورد به روایات قرآنی نزدیک می‌شود. درباره این موارد نیز باید به نکات زیر توجه داشت: الف) در تفسیر این روایات، بین مفسران اسلامی نیز اختلاف نظر وجود دارد و برخی از اساس محتوای بعضی از این داستان‌ها را تمثیلی می‌دانند. ب) ضعف استدلال در برخی از تفاسیر این کتاب نیز وجود دارد. برای نمونه، نویسنده غرق شدن فرعونیان در رود نیل را به واسطه معجزه شکافته شدن دریا، استعاری توصیف می‌کند و چنین توجیه می‌کند که این استعاره‌ای است که پیش از این برای شکست دادن دشمنان در متون کهن مصری نیز دیده شده است. بدیهی است که چنین استدلالی پایه و اساس علمی و منطقی محکمی ندارد و از نظر آکادمیک سست است.

ناشر به دلیل حفظ امانت، از حذف این موارد خودداری کرده و پژوهش و تحقیق بیش‌تر و دقیق‌تر را بر عهده خواننده گرامی می‌گذارد و تأکید می‌کند که انتشار این مطالب به معنای تأیید آن‌ها نیست و خواننده همواره باید کاستی‌های این پژوهش را مدنظر قرار دهد و این کتاب را مقدمه‌ای برای آغاز پژوهشی دقیق و مستدل بینگارد.